

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**VIIe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 219.566 van 31 mei 2012  
in de zaak A. 188.873/VII-37.220.**

In zake : de NV SOCIÉTÉ DE RECHERCHES IMMOBILIÈRES (SRI)  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Bob Martens  
kantoor houdend te 1050 Brussel  
Louizalaan 106  
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de  
Vlaamse regering  
bijgestaan en vertegenwoordigd door  
advocaat Jan Bergé  
kantoor houdend te 3000 Leuven  
Naamsestraat 165  
bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van het beroep*

1. Het beroep, ingesteld op 7 juli 2008, strekt tot de nietigverklaring van het besluit van de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur van 8 mei 2008 waarbij het beroep van de NV SRI tegen de beslissing van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (hierna : OVAM) van 19 april 2004, waarin deze het beschrijvend bodemonderzoek met als titel "BBO onverzadigde zone site SRI - Rittwegerlaan/Kerklaan, Rittwegerlaan 3 - 1830 Machelen" opgemaakt door de erkende bodemsaneringsdeskundige VITO, conform verklaart aan het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering (hierna : bodemsaneringsdecreet), ongegrond wordt verklaard wat betreft het betwisten van de saneringsplicht en gegrond wat betreft de conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek, en de beroepen beslissing overeenkomstig deels wordt bevestigd en deels wordt opgeheven.

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 19 april 2012.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Christophe Schelfaut, die loco advocaat Bob Martens verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Justin Simenon, die loco advocaat Jan Bergé verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

## *III. Feiten*

3.1. De verzoekende partij is een immobiliënvennootschap die eigenaar is van een aantal percelen grond gelegen aan de Rittwegerlaan 1 en 3 te Machelen, kadastraal gekend als eerste afdeling, sectie A, perceelnummers 115 n,

116 f 3 en 344 h. Deze percelen werden door de verzoekende partij verhuurd aan verscheidene andere vennootschappen die er hun exploitatie gevestigd hebben. Onder meer de NV Promavil heeft tot 1997 op gedeelten van twee van voormelde percelen een milieuvergunningsplichtige activiteit uitgeoefend.

3.2. Bij besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw van 12 mei 2000 worden de gronden gelegen aan de Rittwegerlaan te Machelen aangewezen als historisch verontreinigde gronden waar bodemsanering moet plaatsvinden.

3.3. Op 7 juni 2000 maant OVAM de verzoekende partij aan om met betrekking tot het perceel nr. 115 n en de gedeelten van de percelen nrs. 344 h en 116 f 3 waarop de NV Promavil geen gebruiksrechten heeft gehad, een beschrijvend bodemonderzoek uit te voeren.

3.4. Op 7 juli 2000 richt de verzoekende partij een schrijven aan OVAM waarin zij vraagt dat haar het statuut van onschuldig eigenaar zou worden verleend en dat zij overeenkomstig artikel 31, § 2, van het bodemsaneringsdecreet zou worden vrijgesteld van elke bodemsaneringsverplichting.

OVAM verwerpt dit verzoek op 7 september 2000. De verzoekende partij stelt daartegen een administratief beroep in bij de Vlaamse regering.

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw bevestigt op 22 december 2000 de verplichting tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek. Het annulatieberoep tegen dat besluit wordt door de Raad van State bij arrest nr. 198.207 van 26 november 2009 verworpen.

3.5. Tegen de aanmaning van 7 juni 2000 stelt de verzoekende partij op 7 juli 2000 eveneens administratief beroep in bij de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw. In het beroepsschrift, ingediend met toepassing van

artikel 23 van het bodemsaneringsdecreet, laat de verzoekende partij in essentie gelden dat zij niet beschouwd kan worden als saneringsplichtige van de betrokken gronden.

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw verklaart het beroep van de verzoekende partij op 7 februari 2001 ongegrond en bevestigt de aanmaning tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek. Het annulatieberoep voor de Raad van State tegen dat besluit wordt eveneens bij arrest nr. 198.207 van 26 november 2009 verworpen.

3.6. Met een brief van 12 juni 2001 zendt OVAM aan de verzoekende partij een ingebrekestelling op grond van artikel 45, § 1, van het bodemsaneringsdecreet om haar verplichting tot het uitvoeren van een beschrijvend bodemonderzoek na te leven.

Op 5 oktober 2001 verklaart de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw het beroep van de verzoekende partij ongegrond en bevestigt de ingebrekestelling van 12 juni 2001. Het annulatieberoep hiertegen wordt door de Raad van State verworpen bij arrest nr. 198.208 van 26 november 2009.

3.7. Op 28 juni 2002 neemt OVAM de beslissing tot conformverklaring van het beschrijvend bodemonderzoek met als titel "Aanvulling beschrijvend bodemonderzoek : site Rittwegerlaan/Kerklaan 1830 Machelen" opgesteld onder leiding van de erkende bodemsaneringsdeskundige ERM Belgium in opdracht van de NV Promavil.

Bij besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Landbouw van 4 februari 2003 wordt het door de verzoekende partij ingestelde beroep ongegrond verklaard en wordt de beroepen beslissing bevestigd. Het tegen dat besluit bij de Raad van State ingestelde annulatieberoep wordt bij arrest nr. 208.129 van 14 oktober 2010 verworpen.

3.8. Aangezien de verzoekende partij volgens OVAM nadien onvoldoende initiatief aan de dag legt om te komen tot een eindverslag met betrekking tot het beschrijvend bodemonderzoek, beslist OVAM op 13 september 2002 om ambtshalve over te gaan tot de uitvoering van het beschrijvend bodemonderzoek, het opstellen van het bodemsaneringsproject, het uitvoeren van bodemsaneringswerken en het bewaken van de eventuele nazorg. Het door de verzoekende partij tegen die beslissing ingestelde annulatieberoep wordt door de Raad van State bij arrest nr. 208.127 van 14 oktober 2010 verworpen.

3.9. De beslissing van 24 december 2002 van OVAM verplicht de NV Promavil en de verzoekende partij om, met het oog op de bescherming van mens en milieu in afwachting van de uitvoering van bodemsaneringswerken, gezamenlijk onder leiding van een erkende bodemsaneringsdeskundige van type 2, voorzorgsmaatregelen uit te voeren. Het door de verzoekende partij tegen die beslissing gericht beroep tot nietigverklaring wordt door de Raad van State bij arrest nr. 208.128 van 14 oktober 2010 verworpen.

De verzoekende partij laat na de voorzorgsmaatregelen uit te voeren en wordt door OVAM in gebreke gesteld. Op 9 mei 2003 beslist OVAM om in de plaats en op kosten van de verzoekende partij ambtshalve over te gaan tot de verdere uitvoering van het besluit van 24 december 2002 houdende voorzorgsmaatregelen. De Raad van State verwerpt bij arrest nr. 208.130 van 14 oktober 2010 het door de verzoekende partij tegen dit besluit ingestelde annulatieberoep.

3.10. De erkende bodemsaneringsdeskundige VITO legt in opdracht van OVAM op 20 februari 2004 een verslag van het partieel beschrijvend bodemonderzoek "BBO onverzadigde zone site SRI - Rittwegerlaan/Kerklaan, Rittwegerlaan 3 - 1830 Machelen" neer.

3.11. Op 19 april 2004 verklaart OVAM voornoemd partieel beschrijvend bodemonderzoek conform aan het bodemsaneringsdecreet en besluit

dat moet worden overgegaan tot het opstellen van een bodemsaneringsproject en het uitvoeren van bodemsaneringswerken, zowel voor de verontreiniging in het vaste deel van de aarde als voor deze in de ondiepe grondwaterlaag tot stand gekomen op de percelen nrs. 115 n, 344 h en 116 f 3.

3.12. De verzoekende partij stelt op 2 juni 2004 beroep in bij de Vlaamse regering tegen de beslissing van OVAM van 19 april 2004.

3.13. OVAM maakt op 26 november 2007 haar standpunt over aan de Adviescommissie Bodemsanering, die op 26 maart 2008 advies uitbrengt.

3.14. Op 8 mei 2008 verklaart de Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur het beroep ongegrond voor wat betreft het betwisten van de saneringsplicht en gegrond voor wat betreft de conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek en wordt de beslissing van OVAM van 19 april 2004 deels bevestigd en deels opgeheven. Dit is het bestreden besluit.

#### *IV. Ontvankelijkheid van het beroep*

##### *Standpunt van de partijen*

4. In haar verzoekschrift stelt de verzoekende partij dat zij een rechtstreeks, persoonlijk, actueel en griefhoudend belang heeft bij de vernietiging van het bestreden besluit, aangezien zij de eigenaar is van de gronden die het voorwerp uitmaken van de saneringsprocedure en zij onterecht werd aangeduid als saneringsplichtige.

5. De verwerende partij antwoordt dat het bestreden besluit uitspraak doet in beroep over twee onderscheiden beslissingen van OVAM van 19 april 2004, met name de beslissing tot conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek en de beslissing houdende bepaling van de saneringsplicht. Zij is vooreerst van oordeel dat de verzoekende partij geen belang

heeft bij het bestrijden van de conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek, aangezien het bestreden besluit het beroep dienaangaande gegrond verklaart en de beslissing van OVAM wat dat betreft opheft. De verwerende partij meent bovendien dat het verzoekschrift enkel grieven bevat gericht tegen de beslissing tot bepaling van de saneringsplicht. Zij ontkent voorts het belang van de verzoekende partij bij het betwisten van de saneringsplicht, nu die reeds werd vastgesteld in het ministerieel besluit van 7 februari 2001, waartegen binnen de wettelijke termijn geen annulatieberoep bij de Raad van State werd ingediend.

6. De verzoekende partij repliceert dat tegen het ministerieel besluit van 7 februari 2001 wel degelijk een annulatieberoep bij de Raad van State werd ingesteld, dat dit beroep nog steeds hangende is en dat het besluit van 7 februari 2001 geen afbreuk doet aan haar recht om het bestreden besluit te betwisten. Zij stelt dat het bestreden besluit één administratieve rechtshandeling is die als dusdanig in haar volledigheid dient te worden aangevochten en dat een beroep bij de Raad van State tegen een deel van het besluit niet mogelijk is, waardoor zij verplicht was het volledige besluit aan te vechten.

7. In haar laatste memorie doet de verzoekende partij gelden dat het bestreden besluit zelf de mogelijkheid erkent om de saneringsplicht, die in een eerdere definitief geworden beslissing werd vastgelegd, aan te vechten door het aanbrengen van nieuwe elementen en zij verwijst, wat de nieuw aangehaalde feiten en het ontbreken van de vereiste rechtens en feitelijke grondslag voor de vaststelling van de saneringsplicht betreft, naar de uiteenzetting van het eerste middel. Zij zet uiteen dat het bestreden besluit een afsplitsbare rechtshandeling is van de definitief geworden beslissingen waarin de saneringsplicht werd vastgelegd, waardoor het op zichzelf kan worden aangevochten, dat die definitief geworden besluiten tot vaststelling van de saneringsplicht, de saneringsplicht in abstracto vastleggen en dat de omvang van de saneringsplicht in concreto bepaald wordt door de resultaten van het beschrijvend bodemonderzoek. De huidige betwisting van de saneringsplicht moet volgens haar dan ook begrepen worden "als

een betwisting van de saneringsplicht in concreto en in het bijzonder van de resultaten over de oorsprong en omvang van de saneringsplicht zoals deze verkeerdelijk blijken uit het beschrijvend bodemonderzoek (...).

### *Beoordeling*

8. Het bestreden besluit doet uitspraak over het door de verzoekende partij ingestelde administratief beroep tegen de beslissing van OVAM van 19 april 2004 en bestaat uit twee delen : enerzijds wordt uitspraak gedaan over de betwisting van de saneringsplicht en anderzijds wordt uitspraak gedaan over de conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek.

9. Het bestreden besluit verklaart het administratief beroep wat betreft de betwisting van de saneringsplicht ongegrond en het bevestigt op dat punt de beslissing van OVAM van 19 april 2004. De verzoekende partij werd op 7 juni 2000 door OVAM aangemaand op grond van artikel 31, § 1, van het bodemsaneringsdecreet om als saneringsplichtige tot een beschrijvend bodemonderzoek over te gaan. Zij heeft de administratieve beroepsprocedure uitgeput, wat leidde tot de ministeriële besluiten van 22 december 2000 en 7 februari 2001 waarin de verzoekende partij wordt aangeduid als saneringsplichtige van de betrokken percelen en haar het statuut van onschuldig eigenaar/bezitter wordt geweigerd. De tegen deze beslissingen ingestelde annulatieberoepen werden door de Raad van State verworpen bij arrest nr. 198.207 van 26 november 2009. De in het bestreden besluit vermelde verdeling van de saneringsplicht tussen de verzoekende partij en de NV Promavil werd behandeld in het ministerieel besluit van 4 februari 2003. Bij arrest nr. 208.129 van 14 oktober 2010 werd ook het tegen dit besluit ingestelde annulatieberoep door de Raad van State verworpen. Hoewel de saneringsplicht van de verzoekende partij aldus op definitieve wijze werd vastgesteld, betwist zij in haar eerste middel nog steeds haar aanduiding als saneringsplichtige. Door het bestaan van de definitieve beslissingen die haar saneringsplicht vastleggen, kan een gebeurlijke vernietiging van het bestreden besluit niet leiden tot de vrijstelling van de saneringsplicht van de

verzoekende partij. De bewering van de verzoekende partij dat het bestreden besluit zelf aangeeft dat de saneringsplicht niettemin nog kan worden aangevochten met het aanbrengen van nieuwe elementen wordt bovendien tegengesproken door de conclusie van dat besluit dat "de saneringsplicht in eerdere beslissingen (...) al duidelijk werd vastgelegd en dit op een voldoende gemotiveerde wijze" en dat "de betwisting van de saneringsplicht dan ook nu niet meer ter zake is".

In haar laatste memorie stelt de verzoekende partij dat in de definitief geworden besluiten de saneringsplicht in abstracto wordt vastgelegd en dat de huidige betwisting gezien moet worden als een betwisting van de saneringsplicht in concreto, zijnde de oorsprong en de omvang van de saneringsplicht zoals die verkeerdelijk blijkt uit het beschrijvend bodemonderzoek. De verzoekende partij lijkt hiermee aan te geven dat zij veeleer de resultaten van het beschrijvend bodemonderzoek wenst te betwisten dan de saneringsplicht zelf. Dit uitgangspunt vindt echter geen steun in het verzoekschrift.

De verzoekende partij heeft geen belang bij dit deel van het beroep.

10. Wat de conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek betreft, verklaart het bestreden besluit het administratief beroep gegrond en het heft de beslissing van OVAM van 19 april 2004 dienaangaande op. De verzoekende partij betwist dit niet, doch wijst er op dat zij haar annulatieberoep tegen het volledige besluit diende te richten. Zij richt haar tweede middel tegen de formele motivering van de conformverklaring van het partieel beschrijvend bodemonderzoek. Nu haar administratief beroep inzake de conformverklaring gegrond werd verklaard en de verzoekende partij verkreeg wat zij beoogde, heeft zij geen belang bij de vernietiging van het bestreden besluit wat dit deel betreft.

11. Het beroep is niet ontvankelijk.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State verwerpt het beroep.**

**2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 175 euro.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van eenendertig mei tweeduizend en twaalf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

|                   |                  |
|-------------------|------------------|
| Luc Hellin,       | kamervoorzitter, |
| Eric Brewaeys,    | staatsraad,      |
| Peter Sourbron,   | staatsraad,      |
| bijgestaan door   |                  |
| Elisabeth Impens, | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Elisabeth Impens**

**Luc Hellin**